

СТАНОВИЩЕ

от доктор Галин Борисов Цоков, професор в Пловдивския университет
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
в област на висше образование: 1. Педагогически науки;
Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието
Докторска програма „Управление на образованието (Образователен мениджмънт)“

Автор: Цвета Красиминова Каменополска

Тема: **“Приложимост на американски модели за организация и управление на частни училища в България”**

Научен ръководител: **проф. д-р Вяра Гюрова**

1. Общо описание на представените материали

Със заповед на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема **„Приложимост на американски модели за организация и управление на частни училища в България”** за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, Докторска програма „Управление на образованието (Образователен мениджмънт)“. Автор на дисертационния труд е Цвета Красиминова Каменополска – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Теория на възпитанието“ при Факултет по педагогика на Софийския университет „Св. Климент Охридски”.

Представеният от Цвета Каменополска комплект материали на хартиен носител е в съответствие от Правилника за развитие на академичния състав на СУ, включва всички необходими документи. Дисертационният труд е разработен в обем от 331 стандартни страници. Използваната литература съдържа 97 източника, от които 19 на кирилица и 78 на латиница. Към дисертацията има и 8 допълващи приложения. В структурно отношение работата се състои от увод, три глави, изводи, заключение, списък с използвана литература и приложения.

Докторантката е **приложила 3 броя** публикации по темата на дисертацията.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Избраната от докторатката тема е актуална не само за теорията и управлението на образованието, но и за практиката, свързана с осъществяването на промяна насочена към разширяване на училищната автономия в образователните организации. Това е така, защото проблемите разработени в дисертацията, са свързани не само с анализ и пренос на **„американски модели“** в управление на частни училища, а и с възможностите за цялостна

реформа в училищно-базираното управление в България. В този смисъл разработената от Цвета Каменополска тема е дисертационна и има своята научна стойност.

3. Познаване на проблема

Авторката познава много добре състоянието на изследвания проблем в науката, оценява критично и творчески литературния материал и прави комплексен анализ на теоретичните постановки.

4. Методика на изследването

Избраната методика на изследване като цяло позволява да се постигне на поставената цел и да се получи адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Като цяло дисертационният труд печели със своите положителни черти, които могат да бъдат обобщени в няколко основни момента:

- Значимост и актуалност на разработения проблем.
- Комплексният анализ на теоретичните постановки за управление на американското образование;
- Задълбоченият анализ на американски модели за организация и управление на частни училища;
- Осъществено на много добро ниво задълбочено емпиричното изследване.
- На основата на добрите теоретичен, количествен и качествен анализи осъществени в изследването, г-жа Каменополска конструира авторски теоретичен модел за управление на частно училище в България.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Научните приноси на дисертационното изследване могат да се сведат до следното:

- **Теоретико-научни приноси**
  - Осъществен е обстоен теоретичен анализ на идеологическите и законодателни основи на американското образование в САЩ.
  - Анализирани са в детайли управлението и организацията на учебно-възпитателната работа в три американски училища в България, с акцент върху положителния им опит
  - На основата на емпиричното изследване е осъществен обобщен анализ на частния сектор в българското образование и са коментирани неговите положителни и отрицателни страни

Научно-приложни приноси

- Предложени са възможни практически ориентирани решения за прилагане на теоретичния модел или на негови елементи в управлението на българското училище
- Конструирани са авторски теоретичен модел за управление на частно училище в България с прилагане на позитивен, адекватен на българските условия американски опит. Моделът е нов поглед върху теорията и практиката на управлението на дейността на частните училища у нас.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантката е приложила 3 броя публикации, статии в периодични научни списания и научни сборници. Броят и характерът на публикациите напълно съответстват на изискванията на СУ и ФП за публична защита на дисертационния труд и в голяма степен отразяват същността и постигнатите резултати в дисертационното изследване.

8. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата, отразява точно структурата и основните резултати, постигнати в дисертацията.

9. Критични забележки и препоръки

Към дисертационния труд могат да се отправят някои бележки и препоръки:

- Според мен в дисертацията на г-жа Каменополска има достатъчно разработени идеи и постигнати резултати, които могат да бъдат популяризирани, чрез издаване на монографичен труд.
- Въпрос: Може ли обобщеният от нея позитивен, адекватен на българските условия американски опит да бъде използван при управлението и на обществените училища – общински и държавни?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Цвета Каменополска притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране дисертация и научни публикации.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Цвета Каменополска в област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, Докторска програма „Управление на образованието (Образователен мениджмънт)“.

22.02 2020 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Галин Цоков)